

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

Навчально-науковий інститут управління, економіки та природокористування
Кафедра публічного управління та економіки

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Приймальної комісії
В.П. Казарін
«26» 02 2021 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

для проведення фахового випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальності «Публічне управління та адміністрування» (освітня програма «Публічне управління та адміністрування») на основі диплому ОКР «молодший спеціаліст», ступеня «молодший бакалавр», ступеня «бакалавр»

УХВАЛЕНО
на засіданні кафедри публічного
управління та економіки
протокол № 10 від «25» січня 2021 р.

Зав. кафедри С. О. Кравченко

КИЇВ 2021

Програма фахового випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальності «Публічне управління та адміністрування» (освітня програма «Публічне управління та адміністрування») на основі диплому ОКР «молодший спеціаліст», ступеня «молодший бакалавр», ступеня «бакалавр». – К.: ТНУ імені В.І.Вернадського, 2021. – 17 с.

Укладачі:

С.О. Кравченко – д.держ.упр., професор, завідувач кафедри публічного управління та економіки

О.Л. Євмешкіна – д.держ.упр., доцент, доцент кафедри публічного управління та економіки

Л.М. Костецька – к.держ.упр., старший викладач кафедри публічного управління та економіки

Рецензенти:

В. Г. Горник – д.держ.упр., доцент, директор навчально-наукового інституту управління, економіки та природокористування

В.В. Голубь – д.держ.упр., професор, професор кафедри суспільного розвитку і суспільно-владних відносин Національної академії державного управління при Президентові України

Розглянуто та ухвалено на засіданні Вченої Ради Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, протокол №__ від «__» _____ 2021 р.

ЗМІСТ

I. Загальні положення.....	4
II. Організаційно-методичні рекомендації.....	4
III. Перелік питань з окремих дисциплін та список літератури для підготовки до вступних випробувань.....	5
IV. Інтернет-ресурси для підготовки до вступних випробувань.....	16

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», на основі ОКР «молодший спеціаліст» передбачає фахове випробування з дисциплін: «Вступ до публічного управління», «Історія публічного управління», «Основи законодавства у сфері публічного управління».

Програма фахового випробування розроблена з метою надання допомоги абітурієнтам в підготовці до його складання. Програма охоплює основну проблематику дисциплін «Вступ до публічного управління», «Історія публічного управління», «Основи законодавства у сфері публічного управління», які дозволяють перевірити та оцінити необхідний рівень набутих знань та практичних навичок і є базовими для подальшого опанування бакалаврської програми.

II. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

На основі запропонованих питань з дисциплін «Вступ до публічного управління», «Історія публічного управління», «Основи законодавства у сфері публічного управління» сформовано варіанти білетів фахового випробування, кожен з яких включає 4 теоретичні питання. Повна відповідь на кожне теоретичне запитання оцінюється в 50 балів. Неправильна відповідь балів не дає. Загальна сума усіх завдань дає можливість отримати максимум 200 балів. Після закінчення екзамену по кожному варіанту комісія визначає загальну суму балів за правильні відповіді.

Абітурієнт, який за сумою правильних відповідей набрав сто балів і вище, вважається таким, що склав випробування. Тривалість випробування академічні 2 години.

Абітурієнту забороняється користуватися будь-якими носіями інформації.

III. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ОКРЕМИХ ДИСЦИПЛІН ТА СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

ВСТУП ДО ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Мета вивчення дисципліни: формування у студентів розуміння структури та особливостей сфери публічного управління, знань про закономірності, принципи та механізми її практичного функціонування, вмінь та навичок використовувати ці знання у практичній діяльності.

Завдання дисципліни: надати систематизовані знання щодо основних рівнів, елементів та зв'язків системи публічного управління, дати уявлення про особливості та практичні механізми функціонування та розвитку цієї системи, сформувати практичні вміння і навички щодо її аналізу та удосконалення.

Предмет дисципліни: основні поняття, структура та особливості сфери публічного управління, механізми її практичного функціонування.

Перелік теоретичних питань, що виносяться на вступні випробування

1. Поняття управлінської діяльності.
2. Поняття публічного управління.
3. Система публічного управління.
4. Розкрити поняття суб'єктів публічного управління.
5. Розкрити поняття об'єктів публічного управління
6. Поняття влади в публічному управлінні.
7. Визначити поняття суспільства та охарактеризувати його структуру.
8. Участь громадян у формуванні публічної політики України.
9. Виконавча влада в Україні.
10. Органи виконавчої влади в Україні.
11. Кабінет Міністрів України в системі органів виконавчої влади.
12. Функціональне призначення місцевих державних адміністрацій в Україні.
13. Структура місцевих державних адміністрацій України.

14. Законодавча влада в Україні.
15. Повноваження Верховної Ради України.
16. Функції, повноваження та акти Президента України.
17. Судова влада в Україні.
18. Ієрархія цілей публічного управління.
19. Функції публічного управління.
20. Функція планування у публічному управлінні.
21. Функція мотивації в публічному управлінні.
22. Функція прийняття рішень в публічному управлінні.
23. Функція надання управлінських послуг в публічному управлінні.
24. Функція контролю в публічному управлінні.
25. Моніторинг та оцінювання в публічному управлінні.
26. Функції центральних органів виконавчої влади в Україні.
27. Визначити поняття держави.
28. Основні ознаки держави.
29. Поняття об'єднаної територіальної громади в Україні.
30. Форми державного правління.
31. Розкрити поняття монархії як форми державного правління.
32. Розкрити поняття республіки як форми державного правління.
33. Поняття державного устрою.
34. Охарактеризувати поняття державної служби в Україні.
35. Охарактеризувати поняття місцевого самоврядування в Україні.
36. Виборча система в Україні.
37. Поняття методів публічного управління.
38. Поняття механізмів публічного управління.
39. Система адміністративно-територіального устрою України.
40. Державний контроль за діяльністю влади в Україні.

Список літератури для підготовки до вступних випробувань

1. Атаманчук Г.В. Теория государственного управления: учебник.

Москва: Омега-Л, 2010. 525 с.

2. Бакуменко В.Д., Усаченко Л.М., Червякова О.В. Теоретичні засади державного управління : навч. посібник. Київ: ТОВ "НВП "Інтерсервіс", 2013. 174 с.

3. Вступ до публічного адміністрування: навч. посібник / за заг. ред. Гавкалової Н.Л. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 382 с.

4. Державне управління: підручник: у 2 т. / ред. кол.: Ю.В. Ковбасюк (голова), К.О. Ващенко (заст. голови), Ю.П. Сурмін (заст. голови) та ін. Т.1. Київ: Дніпропетровськ: НАДУ, 2012. 564 с.

5. Кравченко С.О. Теоретичні, організаційні та практичні засади державного управління (дистанційний курс): навч.-метод. матеріали. Київ: НАДУ, 2015. 52 с.

6. Лазор О.Д., Лазор О.Я., Юник І.Г. Основи публічного управління та адміністрування: навч.-метод. посібник. Київ: Ліра-К, 2018. 268 с.

7. Бакуменко В.Д., Бондар І.С., Горник В.Г., Шпачук В.В. Особливості публічного управління та адміністрування: навч. посібник. Київ: Ліра-К, 2016. 256 с.

8. Понкин И.В. Теория публичного управления: учебник. Москва: Буки Веди, 2017. 728 с.

9. Публічне управління та адміністрування: навч. посібник / за заг. ред. О. В. Скидана. Житомир: ЖНАЕУ, 2017. 705 с.

10. Розвиток публічного управління в Україні: теоретичні, методологічні та практичні аспекти: монографія / за ред. Горника В.Г., Кравченка С.О. Київ: УкрСІЧ, 2018. 354 с.

11. Ястремська О.М., Мажник Л.О. Публічне адміністрування: навч. посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 132 с.

ІСТОРІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Мета вивчення дисципліни: формування у студентів теоретичних знань про історичний розвиток публічного управління, його системну природу,

історичні етапи побудови, а також вмінь та навичок аналізу історичного досвіду держав та сучасного стану, тенденції та перспективи розвитку публічного управління в Україні.

Завдання дисципліни: розширити уявлення щодо історичних коренів публічного управління, традицій публічної влади; дати розуміння теоретичних напрацювань мислителів минулого щодо проблем управлінської культури, еліт та впливу історичного досвіду практики політичної культури та правлячих еліт на систему управління суспільством і державою; надати систематизовані знання історичних закономірностей розвитку публічного управління, основних періодів розвитку державності в історії українських земель та етапів державотворення в незалежній Україні (1991-2020 рр.); сформувані вміння та навички аналізу сучасного стану розвитку публічного управління в Україні з використанням історичного досвіду поколінь.

Предмет дисципліни: особливості історичних здобутків держав, що є підґрунтям для розвитку суспільно-політичних явищ і процесів, побудови ефективної системи публічного управління в Україні.

Перелік теоретичних питань, що виносяться на вступні випробування

1. Традиції суспільства як відтворення життєдіяльності публічної влади.
2. Формування національних традицій на українських землях.
3. Сутність історичних, національних та політичних традицій та їх роль у публічній владі.
4. Управлінська культура та її вплив на ефективне функціонування життєдіяльності суспільства.
5. Поняття культура як творчий доробок поколінь.
6. Культура управління у Давній Греції. Афінська демократія.
7. Управлінська культура за Сократом, Платоном, Арістотелем.
8. Формування управлінської культури в епоху Середньовіччя.
9. Управлінська культура бюрократичного типу та її роль в управлінні за М. Вебером.

10. Співвідношення культури з основними тенденціями розвитку цивілізації, суспільств.
11. Національна культура та державницькі традиції – вклад М. Драгоманова, М. Грушевського, Д. Донцова тощо.
12. Політична культура як основа для вивчення та аналізу процесів політичного розвитку.
13. Комунікація як засіб впливу на підвищення політичної культури публічної влади.
14. Співвідношення політичної і правової культури та їх роль у розвитку публічного управління.
15. Закони і закономірності в історичному вимірі розвитку публічного управління
16. Закони природи і закони суспільства.
17. Закономірності державно-управлінської практики, як різновиду соціальної практики, та державно-управлінських відносин, як різновиду суспільних відносин.
18. Характеристика закономірностей публічного управління.
19. Цінності як основа формування ідеології публічного управління.
20. Цінності держави як система моральних орієнтирів для громадян і влади, які унормовують основні сфери і зміст взаємодії між ними.
21. Поділ суспільства на правлячу еліту та простолюдинів (Конфуцій).
22. Елітарний світогляд афінського аристократа Платона (його «ідеальна держава»).
23. Відносини правителів і підданих за Н. Макіавеллі.
24. Ідеологія зародження буржуазії XVII ст. (Дж. Мільтон, Дж. Локк, К. Гельвецій та ін.).
25. Характеристика еліти за В. Липинським.
26. Елітаризм та демократія.
27. Еліта та суспільство.
28. Поняття держава, суспільство і громада у Давній Греції.

29. Громадянське суспільство як важливий запобіжник сваволі й диктатури у теорії Ш. -Л. Монтеск'є.
30. Ототожнення держави і громадянського суспільства у теорії Ж. -Ж. Руссо.
31. Трактатування Г. Гегеля громадянського суспільства та його співвідношення з державою.
32. Розвиток українського державного управління: IX – перша половина XIV ст. – київсько-руський та галицько-волинський період: виникнення, розквіт та занепад Давньоруської держави.
33. Розвиток українського державного управління: – середина XIV – XVII ст. – литовсько-руський та польський періоди: втрата незалежності Давньоруської держави, розподіл її земель між Великим князівством Литовським та Польщею.
34. Розвиток українського державного управління: – середина XVII ст. – друга половина XVII ст. – козацький період: доба Визвольної війни українського народу під проводом Богдана Хмельницького; формування Козацької гетьманської держави.
35. Розвиток українського державного управління: – кінець XVIII ст. – 1917 р. – бездержавницький період: перебування українських земель у складі Російської та Австрійської (Австро-Угорської) імперій.
36. Розвиток українського державного управління – 1917-1920 рр. – період визвольних змагань українського народу: доба Центральної Ради, Гетьманату Скоропадського, Директорії УНР, ЗУНР.
37. Розвиток українського державного управління: – 1920-1991 рр. – радянський період: перебування Української радянської соціалістичної республіки у складі СРСР (утворений 30 грудня 1922 р.).
38. Розвиток українського державного управління – Декларація про державний суверенітет України – утвердження незалежності України.
39. Діяльність органів публічної влади в контексті підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом
40. Діяльність органів державної влади у контексті розвитку публічного

управління в Україні у роки незалежності.

Список літератури для підготовки до вступних випробувань

1. Бондаренко Н. О. Громадянське суспільство в Україні: історико-правові аспекти становлення та розвитку. Форум права: електрон. наук. фахове вид. 2017. № 5. С. 57–63
2. Валецький О. Л. Культурна політика як основа стратегії модернізації українського суспільства. *Публічне управління: теорія та практика: збірник наукових праць Асоціації докторів наук з державного управління*. Харків: «ДокНаукДержУпр. 2014. № 2. С. 42–47.
3. Вебер М. Протестантская этика и дух капитализма. Избранные произведения. Москва : Просвещение, 1990.
4. Верстюк В. Лютнева революція. Українська Центральна Рада. Брест. Нариси історії Української революції 1917-1921 років : у 2 кн. / за ред. В. Верстюка, В. Головченка, Т. Осташка та ін. Київ : Наук. думка, 2011. Кн. 1. С. 87–250.
5. Винниченко В. Відродження нації: у 3 ч. Ч. 2: Історія української революції (марець 1917 р. – грудень 1919 р.). Київ : Політвидав України, 1990. 330 с.
6. Витоки: від найдавніших часів до першої половини IX ст. / упоряд. О. І. Гуржія. Київ: Україна, 1995. 416 с.
7. Грушевський М. С. Історія України-Руси: в 11 т. 12 кн. Т. 5 : Суспільно-політичний і церковний устрій і відносини в українсько-руських землях XIV-XVII віків. Київ: Наук. думка, 1994. 678 с.
8. Декларація про державний суверенітет України: історія прийняття, документи, свідчення. Асоц. нар. депутатів України / ред. рада : О. Барабаш (голова) та ін. Житомир : Рута, 2010. 867 с.
9. Державне управління: підручник у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Київ ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 1. Державне управління / ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. 564 с.
10. Державне управління: основи теорії, історія і практика : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко та ін. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2009. 393 с.

11. Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. Листопад 1918 – листопад 1920 рр. : Док. і матеріали : у 2 т., 3 ч. / упоряд. : В. Верстюк (кер.) та ін. Київ : Вид-во ім. Олени Теліги, 2006. Т. 2. 744 с.
12. Дорошенко Д. Історія України 1917-1923 рр. : у 2 т. Київ : Темпора, 2002. Т. 2. : Українська Гетьманська Держава 1918 року. 2002. 351 с.
13. Енциклопедія державного управління: у 8 т. / наук.-ред. колегія: Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. Київ: НАДУ, 2011. Т. 3 : Історія державного управління 788 с.
14. Касьянов Г. Незгодні: українська інтелігенція в русі опору 1960-1980-х років. Київ : Либідь, 1995. 224 с.
15. Кравченко С. О. Історія державно-управлінських реформ в Україні. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / наук.-ред. колегія: Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. Київ : НАДУ, 2011. 788 с. Т. 3 : Історія державного управління. С. 339–342.
16. Макіавеллі Н. Державотворець / пер. з італ. Валентина Балог. Київ : Арій, 2015. 223 с.
17. Українська революція гідності, агресія РФ і міжнародне право: колективна монографія / заг. ред. Задорожного О.В. Київ : «К.І.С.», 2014. 1016 с.
18. Українська Центральна Рада: Документи і матеріали : у 2 т. / НАН України. Ін-т історії України. Київ : Наук. думка, 1996. Т. 1: 4 березня – 9 грудня 1917 р. / упоряд. В. Верстюк (керівник) та ін. 590 с.
19. Українська Центральна Рада: Документи і матеріали : у 2 т. / НАН України. Ін-т історії України. Київ : Наук. думка, 1997. Т. 2 : 10 грудня – 29 квітня 1918 р. / упоряд. В. Верстюк (керівник) та ін. 424 с.

ОСНОВИ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Мета вивчення дисципліни: формування у студентів розуміння законодавчого забезпечення публічного управління, знань щодо масиву нормативно-правових актів у відповідній сфері, його функціонування та

розвитку, а також вмінь та навичок використовувати ці знання у практичній діяльності.

Завдання дисципліни: надати систематизовані знання щодо масиву нормативно-правових актів у сфері публічного управління, дати уявлення про існуючу законодавчу базу, що регулює діяльність, пов'язану з публічним управлінням та публічною службою, сформувані практичні вміння і навички щодо застосування законів та підзаконних актів у публічному управлінні, підготовки проектів відповідних документів.

Предмет дисципліни: масив нормативно-правових актів у сфері публічного управління, особливості його функціонування, розвитку та практичного використання.

Перелік теоретичних питань, що виносяться на вступні випробування

1. Поняття та характеристика права.
2. Функції права.
3. Верховенство права як правовий принцип.
4. Нормативно-правовий акт.
5. Закон: загальна характеристика.
6. Законодавча процедура.
7. Різновиди законів.
8. Систематизація нормативно-правових актів.
9. Державне управління як правова категорія.
10. Правове закріплення структури державної влади.
11. Принцип поділу влади.
12. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України.
13. Компетенція Верховної Ради України.
14. Правова регламентація діяльності Верховної Ради України.
15. Статус народного депутата.
16. Законодавча регламентація виборів народних депутатів України.
17. Конституційні засади діяльності Президента України.

18. Вимоги до кандидата в Президенти України, порядок обрання та припинення повноважень.
19. Нормативно-правові акти Президента України: загальна характеристика.
20. Законодавча регламентація виборів Президента України.
21. Правовий статус та повноваження Кабінету Міністрів України.
22. Законодавче забезпечення діяльності Кабінету Міністрів України.
23. Нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України: загальна характеристика.
24. Система органів виконавчої влади.
25. Законодавче забезпечення діяльності центральних органів виконавчої влади.
26. Нормативно-правові акти центральних органів виконавчої влади: загальна характеристика.
27. Правовий статус та повноваження місцевих державних адміністрацій.
28. Статус та повноваження Конституційного Суду України.
29. Форми звернення до Конституційного Суду України.
30. Правова регламентація прийняття рішень Конституційним Судом України.
31. Суди загальної юрисдикції.
32. Місцеві суди.
33. Верховний Суд України.
34. Законодавче регулювання державної служби.
35. Законодавче регулювання служби в органах місцевого самоврядування.
36. Місцеве самоврядування як правова категорія.
37. Правові принципи здійснення місцевого самоврядування.
38. Правове закріплення системи місцевого самоврядування.
39. Правове регулювання компетенції органів місцевого самоврядування.
40. Законодавча регламентація місцевих виборів.

Список літератури для підготовки до вступних випробувань

1. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник / ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова) та ін. Т.1: Загальна частина. Київ: Юрид. думка,

2004. 584 с.
2. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник / ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова) та ін. Т.2: Особлива частина. Київ: Юрид. думка, 2005. 624 с.
 3. Адміністративне право України. Загальне адміністративне право: навч. посібник / за ред. В.В. Галуцька. Т.1. Херсон: Грінь Д.С., 2015. 272 с.
 4. Адміністративне право України: підручник / за ред. Ю.П. Битяка. Київ: Юрінком Інтер, 2007. 544 с.
 5. Алфьоров С.М., Ващенко С.В., Долгополова М.М., Купін А.П. Адміністративне право. Загальна частина: навч. посібник. Київ: Центр учбової літ-ри, 2011. 216 с.
 6. Бакуменко В.Д., Дзвінчук Д.І., Поважний О.С. Державне управління: курс лекцій. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2011. 536 с.
 7. Демків Р.Я. Конституційне право України: курс лекцій. Львів: ЛДУВС, 2012. 332 с.
 8. Державне управління: підручник: у 2 т. / ред. кол.: Ю.В. Ковбасюк (голова), К.О. Ващенко (заст. голови), Ю.П. Сурмін (заст. голови) та ін. Т. 1. Київ: Дніпропетровськ: НАДУ, 2012. 564 с.
 9. Енциклопедія державного управління: у 8 т. / наук.-ред. колегія: Ю.В. Ковбасюк (голова) та ін. Т.1: Теорія державного управління. Київ: НАДУ, 2011. 748 с.
 10. Кириченко В.М., Куракін О.М. Порівняльне конституційне право: модульний курс: навч. посібник. Київ: Центр учбової літ-ри, 2012. 256 с.
 11. Конституційне право України: посіб. для підготовки до іспитів / Ю.Г. Барабаш, Т.М. Слінько, Л.І. Летнянчин та ін. 3-тє вид., перероб. та доп. Харків: Право, 2016. 346 с.
 12. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: підручник. Харків: Консул, 2001. 656 с.

IV. ІНТЕРНЕТ–РЕСУРСИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

1. Законодавство України. – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/a>
2. Інститут законодавства Верховної Ради України. – <http://instzak.rada.gov.ua>
3. Національна академія державного управління при Президентові України. – <http://www.academy.gov.ua>
4. Національна рада реформ. – <http://reforms.in.ua/>
5. Національне агентство України з питань державної служби. – <http://nads.gov.ua/>
6. Національний інститут стратегічних досліджень. – <http://www.niss.gov.ua>
7. Організація економічного співробітництва та розвитку. – <http://www.oecd.org/>
8. Організація Об'єднаних Націй в Україні. – <http://www.un.org.ua/ua>
9. Президент України. Офіційне інтернет-представництво. – <http://www.president.gov.ua>
10. Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй. – <http://www.undp.org/>
11. Світовий банк в Україні. – <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>
12. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. – <http://www.kmu.gov.ua/ua>
13. Центр політико-правових реформ. – <http://www.pravo.org.ua>
14. European Commission. – <http://ec.europa.eu/>
15. European Union. – <http://europa.eu/>
16. International Public Management Network. – <http://ipmn.net/>
17. NISPAcee Information Portal. – <http://www.nispa.org/>
18. Open government partnership. – <http://www.opengovpartnership.org/>
19. The Sigma Program. – <http://www.sigmaxweb.org/>
20. United Cities and Local Governments. – <https://www.uclg.org/>
21. United Nations Public Administration Network. – <http://www.unpan.org/>